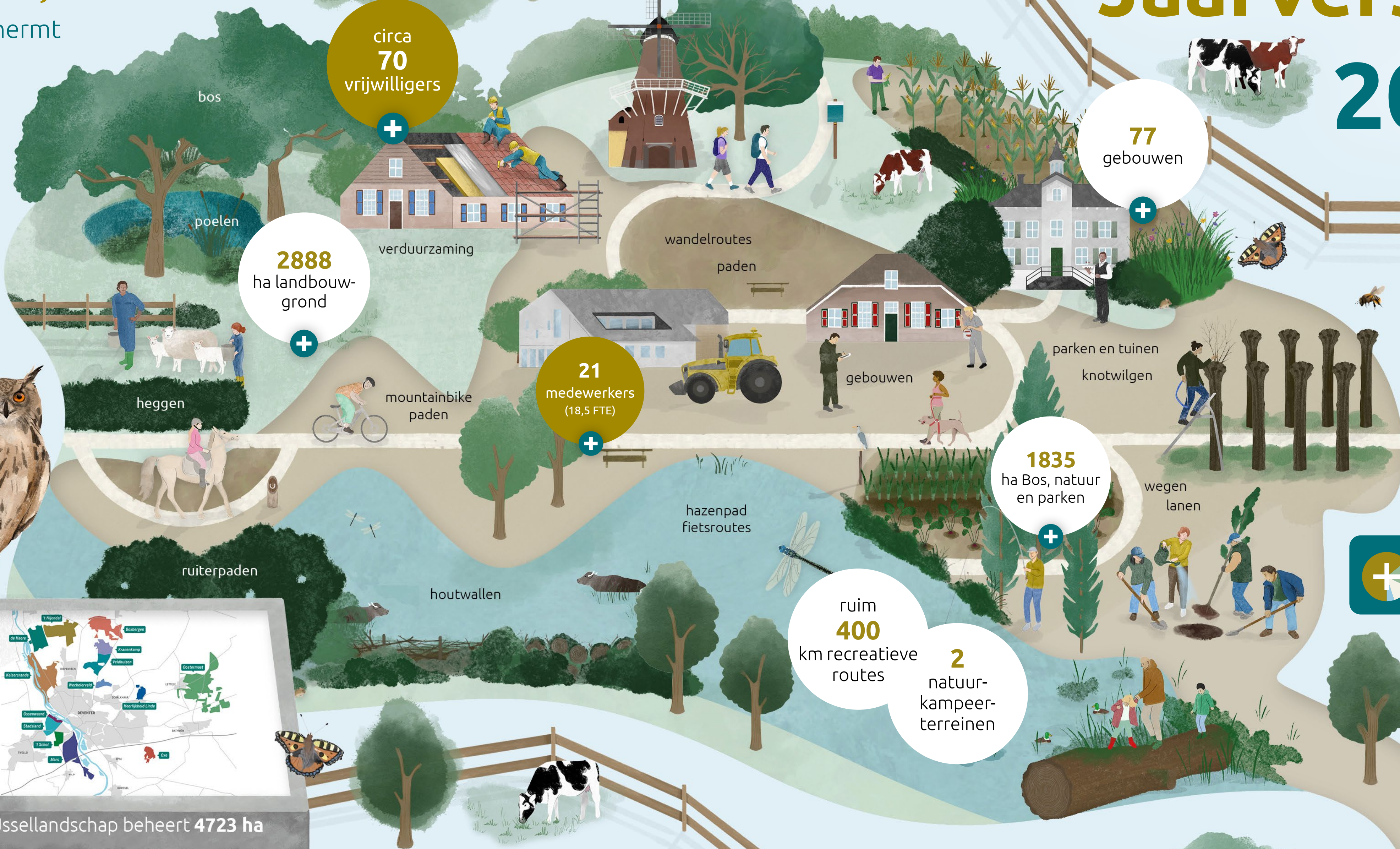

Jaarverslag 2025

IJssellandschap beheert **4723 ha**

circa
70
vrijwilligers

77
gebouwen

2888
ha landbouw-
grond

21
medewerkers
(18,5 FTE)

1835
ha Bos, natuur
en parken

ruim
400
km recreatieve
routes

2
natuur-
kampeer-
terreinen

 *Dagelijks beheer
in getallen*

bos

poelen

verduurzaming

wandelroutes
paden

gebouwen

hazenpad
fietsroutes

houtwallen

Totaalbeheer 4723 ha

Landbouwgrond

Bos, natuur, parken

Met onze medewerkers, ondernemers
en vrijwilligers beheren we de
landschapselementen waaronder:

Km

- 215 bosranden
- 73 lanen en wegbeplanting
- 44 houtwallen
- 18,5 heggen
- 86 paden

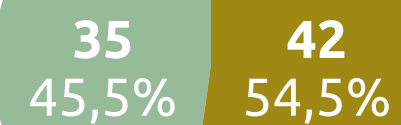
Stuks

- 900 knotwilgen
- 83 poelen

GROND

GEBOUWEN

Totaal 77 gebouwen

gebouwen als onderneming

(agrarisch/horeca/recreatie/
zorg/eigen bedrijfsgebouw)

reguliere bewoning

We dragen zorg voor meer dan 80 (veelal)
monumentale gebouwen waaronder:

- 50 verhuurde woningen/boerderijen
- 24 volledige pachtboerderijen
- 2 landhuizen
- 1 molen

RECREATIE

We faciliteren en/of beheren
daarnaast ook ca:

Km

- 200 wandelpaden,-routes
- 57 fietsroute met verhalen
- 40 mountainbikepaden
- 15 ruiterspaden

Stuks

- 2 natuurkampeerterreinen

Dagelijks beheer in getallen*

* inclusief beheer voor derden

Ijssellandschap beheert 4723 ha

Inhoud

Het jaar 2025	4	Beheer	10
Basisinformatie Stichting Ijssellandschap	5	Ontwikkelingen	21
Doelstelling en beleid	7	Communicatie en vrijwilligerswerk	25
		Financiën	28

Het jaar 2025

Met trots presenteren we ons jaarverslag van 2025. Vanuit de visualisatie kun je doorklikken naar een samenvatting van de belangrijkste activiteiten en projecten.

Het jaar 2025 gaat voor IJssellandschap de boeken in als een bijzonder jaar, omdat we:

- een nieuw bosbeheerplan voor de periode 2025-2030 hebben opgesteld om de vitaliteit van onze bossen te versterken.
- met pijn in ons hart vroegtijdig de historische laan op Landgoed De Oostermaet hebben moeten kappen, omdat deze als gevolg van klimaatverandering, te gevaarlijk werd voor bezoekers.
- ons verbonden hebben aan het doel van 30% biobased bouwmaterialen in 2030. We zien hierin kansen voor onze boeren en onze bossen, en het draagt bij aan de duurzaamheid van onze gebouwen.
- met onze boeren op Bolwerksweiden en Stadsland een prachtige visie hebben geschetst om hun boerenbedrijven toekomst te geven in balans met natuur, water en recreatie.
- 1,7 ha nieuwe natuur ontwikkelden in de Dorperwaarden, langs de IJssel nabij Terwolde.
- een nieuwe generatie ambitieuze ondernemers mochten verwelkomen op Huis Nieuw Rande, Gaia Deventer.
- regelmatig de Oehoe konden horen op Landgoed De Haere.

En verder was 2025 voor ons een jaar waarin natuurlijk ook dagelijkse werk is uitgevoerd: met vakmanschap en kwaliteit beheren en onderhouden van ruim 4723 ha grond en 77 gebouwen. Samen met onze partners: boeren, ondernemers, huurders en vrijwilligers.

Onze verhalen uit het landschap beleef je buiten 'live' of via onze digitale kanalen.

www.ijssellandschap.nl

Het jaar 2025

Basisinformatie Stichting IJssellandschap

Doelstelling en beleid

Beheer

Ontwikkelingen

Communicatie en vrijwilligerswerk

Financiën

Basisinformatie Stichting Ijssellandschap

Ijssellandschap is de verzamelnaam van de volgende entiteiten die allen statutair zetel houden in Deventer en kantoor houden op Havezate De Haere, Haereweg 4, 8121 PJ Olst:

1. Stichting Ijssellandschap: KvK nummer 41244662, RSIN nummer 005727492
2. Stichting Monumenten Ijssellandschap: KvK nummer 8078229, RSIN nummer 807100250
3. Ijssellandschap B.V.: KvK nummer 76139611, RSIN nummer 860521333

[Lees hier meer over Stichting Ijssellandschap](#)

Ijssellandschap wordt bestuurd door een bestuur bestaande uit 5 leden. Er waren in 2025 geen wijzigingen in de samenstelling van het bestuur.

De werkorganisatie van Ijssellandschap bestond in 2025 uit 21 medewerkers in dienst (gemiddeld 18,5 fte). Zij werken vanuit het kantoor in Havezate De Haere in Olst en vanuit de werkplaats aan de Raalterweg in Schalkhaar aan het dagelijks onderhoud van gebouwen, bossen en natuurgebieden. In 2025 kwamen er twee nieuwe collega's bij. Een collega ging met pensioen. Twee collega's gingen uit dienst.

Medewerkers en directie worden beloond conform de CAO Bos en Natuur – ondernemersdeel Bosbouw. Het bestuur is onbezoldigd, behoudens een vacatievergoeding.

Directie en medewerkers

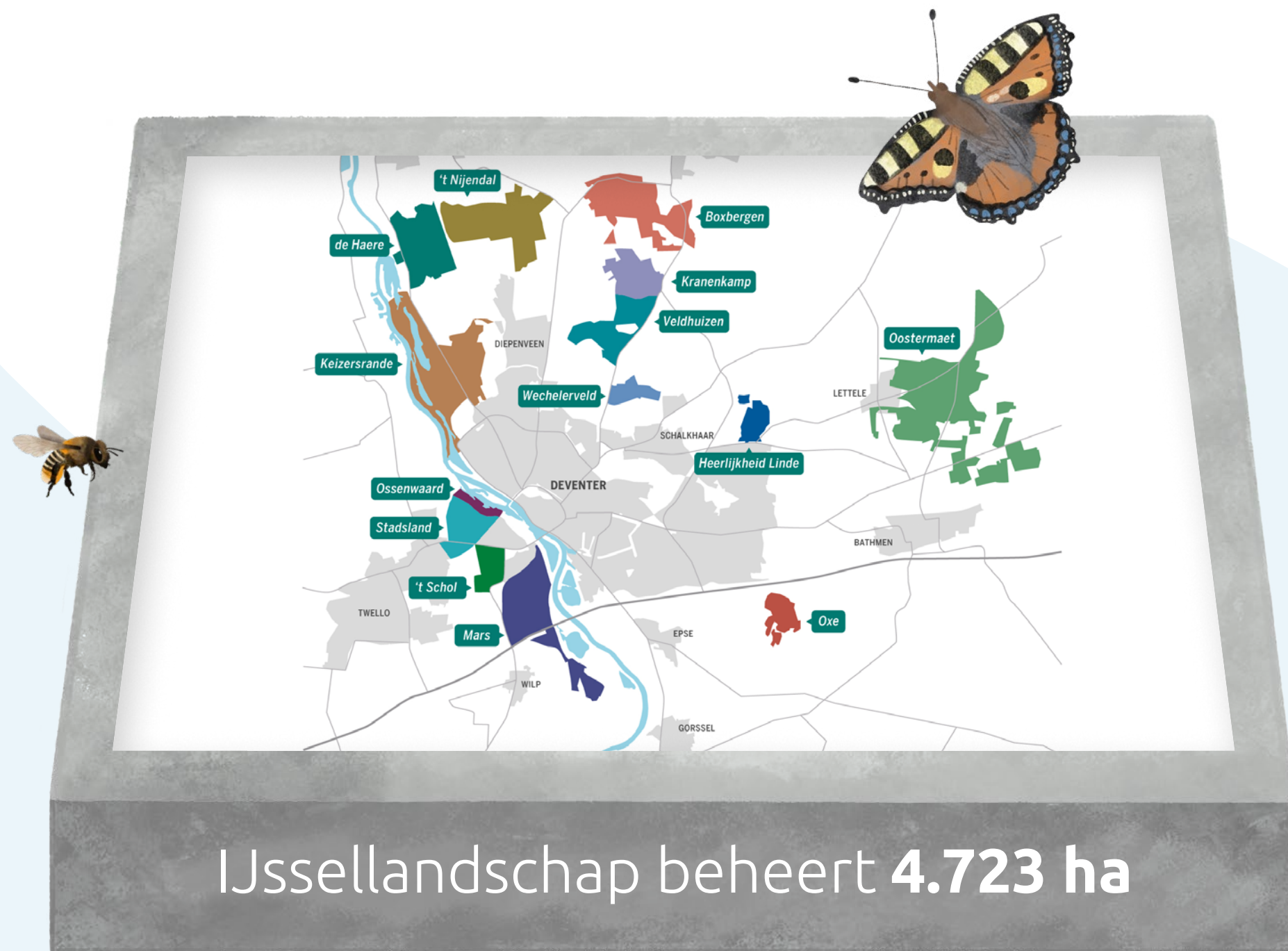

Bestuur

Basisinformatie Stichting Ijssellandschap

Kengetallen

Grond in eigendom

	2025	2024
Cultuurgrond	2.526 +0,76%	2.507
Natuurgrond en overige	1.643 0,0%	1.643
Totaal ha grond	4.169 +0,46%	4.150

Gebouwen in eigendom

	2025	2024
Verpachte boerderijen	23	25
Verhuurde woningen/boerderijen	43	49
Niet verhuurde/verpachte objecten	3	1
Bedrijfsgebouwen	2	2
Totaal aantal gebouwen	71	77

Werkorganisatie

	2025	2024
Gemiddeld aantal medewerkers (FTE)	18,5	18,1

Doelstelling en beleid

Balans in Beweging

Eind 2024 is het Koersdocument 'Balans in Beweging – onderweg naar een natuurlijk agrarisch cultuurlandschap' 2025-2030 door het bestuur vastgesteld. Hierin zijn o.a. missie en visie opnieuw geformuleerd en in het document zijn voor de periode 2025 tot en met 2030 concrete opgaven benoemd.

Het koersdocument is het beleidskader waarbinnen door IJssellandschap in 2025 is gewerkt.

Onze missie

Een **natuurlijk agrarisch cultuurlandschap** rond Deventer.

- **Natuurlijk** landschap: een landschap met gezonde populaties van nature voorkomende planten en dieren, die gedijen in een schoon milieu, met een gezonde bodem en voldoende water. Een landschap waar we ruimte geven aan natuurlijke processen. Een landschap waar het goed leven is voor planten en dieren.
- **Cultuur**landschap: een landschap dat door de eeuwen heen door mensenhanden is gevormd en dat we ook in deze tijd als mensen verder vormen. Een landschap met historische erven, gebouwen, ensembles en structuren. Een landschap dat de spiegel is van ons handelen en onze identiteit. Ons landschap.

- **Agrarisch** landschap: een landschap waar de productie van voedsel een plek heeft, ten behoeve van de producten zelf en de regionale economie, maar ook omdat agrarisch gebruik onderdeel is van de intrinsieke kwaliteit van ons landschap.

Een landschap met waarde voor alle bewoners en gebruikers (planten, dieren en mensen). Een landschap waar het goed ondernemen, leven en genieten is. Een inspirerend en gezond landschap dat stad en land verbindt, waar ruimte is voor beleving en recreatie.

Doelstelling en beleid

Onze visie

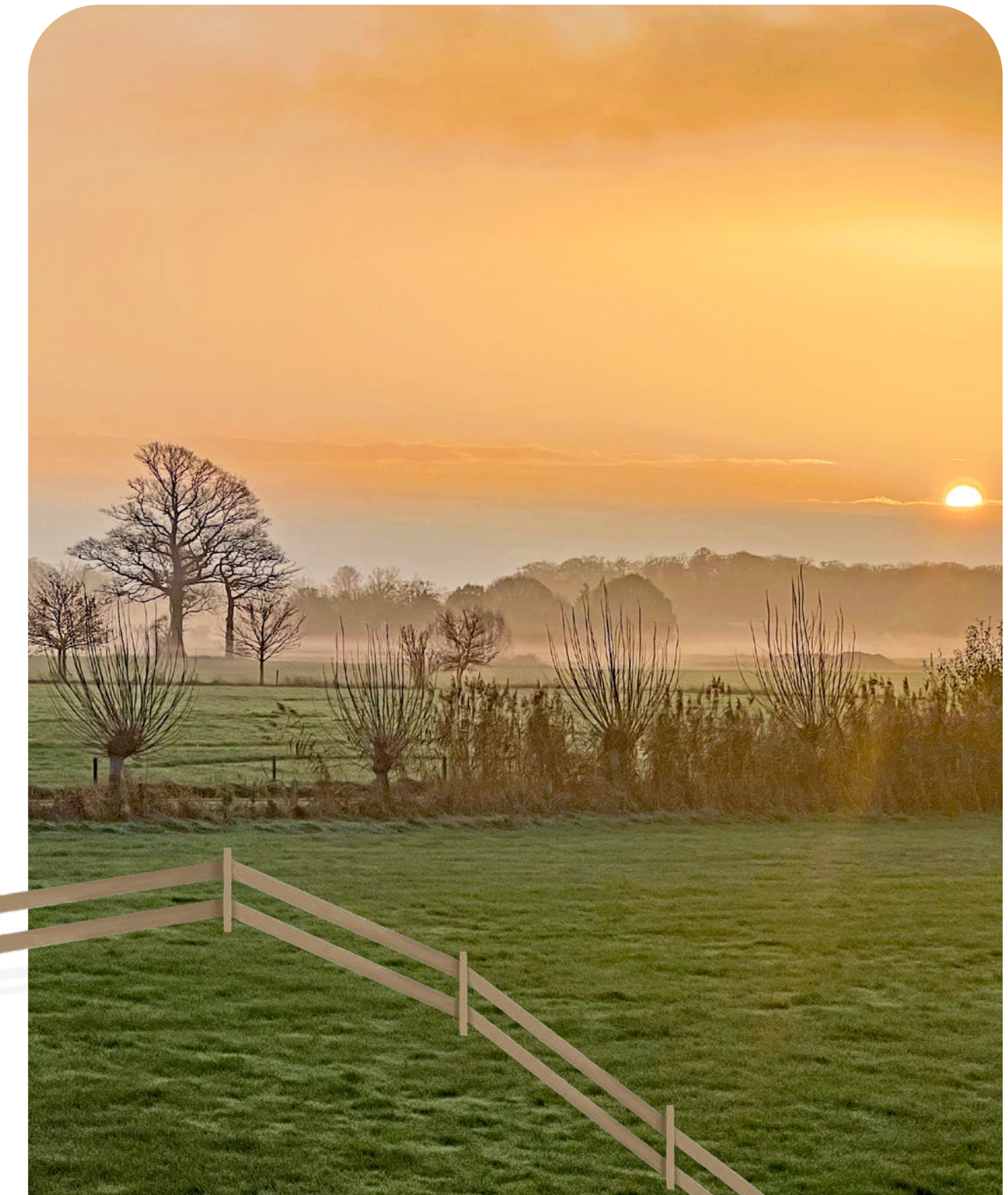
IJssellandschap werkt **toegewijd** en **toekomstgericht** aan een natuurlijk agrarisch cultuurlandschap. Wij zijn **hoeder** van de groene omgeving rond Deventer.

IJssellandschap richt zich op de lange termijn bij het beheer en de ontwikkeling van onze landerijen en gebouwen. **Continuïteit** is voor ons een groot goed. Vanuit onze historie weten wij echter ook dat verandering de enige constante is in het IJssellandschap. We hebben lef en omarmen innovatie en experimenten als onze doelen daarom vragen. Behoud door ontwikkeling.

IJssellandschap is een **solide, zelfstandige, onafhankelijke** stichting met een gezonde eigen financiële basis. Wij zijn de brede schouders van het landschap waar boeren, andere ondernemers, bewoners en bezoekers op kunnen vertrouwen.

Wij werken **samen** om meerwaarde te realiseren voor planten en dieren, onszelf en anderen. We dragen waar mogelijk bij aan de brede welvaart in ons werkgebied, maar verliezen daarbij ons eigen belang niet uit het oog. Wij verbinden, verleiden en stimuleren anderen om met ons samen te werken aan onze missie. Wij zijn hierin **actief** en **resultaatgericht**.

Diversiteit is een groot goed voor IJssellandschap. Alle plekken zijn anders, alle mensen zijn anders, de natuur is overal anders. Een natuurlijk agrarisch cultuurlandschap kent geen vast receptenboek. De **balans** tussen ingrediënten is op iedere plek anders, met een **robuust, groen** en **duurzaam** landschap dat tegen een stootje kan als resultaat.

Doelstelling en beleid

Onze opgaven voor de periode 2025 – 2030

De opgaven voor de periode 2025 tot en met 2030 zijn in twee categorieën onder te verdelen:

1. Opgaven voor het **fundament** van het landschap. De basis van een natuurlijk agrarisch cultuurlandschap is de biodiversiteit, het bodem- en watersysteem en de cultuurhistorie.
2. Opgaven voor het **gebruik** van het landschap. Gebruik van het landschap en daarmee van onze gronden en gebouwen is onderdeel van een natuurlijk agrarisch cultuurlandschap en daarmee van onze opdracht. Het gebruik moet in balans zijn met de draagkracht van het landschap om zo het fundament niet uit haar balans te halen. Bovendien levert het gebruik van het landschap ook de financiële middelen om eeuwigdurende instandhouding te realiseren.

Opgaven IJssellandschap 2025-2030

Beheer

Grond

Onze pachters en andere boeren waren ook in 2025 dringend op zoek naar extra landbouwgrond. Het eigendom van IJssellandschap was op 31 december 2025 gestegen met 19ha tot 4.169 ha. Hiervan is 61% cultuurgrond (=landbouwgrond) en 39% bos en natuur.

De toename van 19 hectare is ontstaan door drie grondaankopen: ruim 12 hectare te Lettele, ca. 4 hectare te Wesepe en ca. 2,50 hectare te Lettele

Landbouwgrond

De vraag naar extra grond heeft vooral te maken met de afbouw van de Europese derogatie, waardoor er stapsgewijs minder dierlijke mest per hectare toegepast mag worden. De agrarische grondprijs bleef stijgen. Inmiddels is de prijs in ons werkgebied gestegen tot over

de 100.000 euro/ha. De pachtprijs voor ons oostelijk veehouderijgebied is per 1 juli 2025 met 10% verhoogd (regionorm 924 euro / ha). Het directe rendement op landbouwgrond blijft daarmee laag, onder de 1%.

Stimuleren duurzaamheid

Om duurzaam gebruik van onze gronden te stimuleren ondersteunde IJssellandschap haar pachters in 2025 met:

- Pachtkorting voor bedrijven die in het GLB een gouden of zilveren medaille scoren. Dit zijn bedrijven die extra eco-activiteiten uitvoeren op hun bedrijven.
- Pachtkorting t.b.v. bloemrijke akkerranden en ruigteranden: 33 deelnemende bedrijven.
- Regeling Duurzame Zuivel: 5 deelnemende bedrijven.
- Demoveld aan de Nieuwe Deventerweg te Haarle ter grootte van 4 ha. Het demoveld is wederom in samenwerking met LTO Salland.

- Korting op de pachtprijs (10%) wegens het niet gebruiken van glyfosaat. Het betreft hier geliberaliseerde pachtovereenkomsten.
- Korting voor omschakeling naar biologische bedrijfsvoering: 1 pachter in 2025.

Beheer

Landschapselementen

Veel van onze landbouwgronden worden omlijst door landschapselementen zoals heggen, hagen, singels en houtwallen. In 2025 was werkblok 5 aan de beurt voor groot onderhoud. Dit betreft het werkblok met de “verspreid liggende complexen” zoals landgoed Oxe, de Gooiermars en de bossen bij Heeten en Heino. Deze complexen bestaan voor een groot deel uit bosopstanden waardoor er wat minder grootschalig onderhoud aan landschapselementen is ten opzichte van andere werkblokken.

Wel zijn op voornoemde complexen verschillende poelen gekorfd met een kraan zodat deze er weer 5 jaar tegenaan kunnen. Ook is in de Dorperwaarden bij Terwolde enig achterstallig onderhoud weggewerkt aan houtwallen en knotbomen.

Daarnaast zijn jaarlijks terugkerende werkzaamheden uitgevoerd zoals het scheren van de hagen op Stadsland en het (deels) maaien van de oever van de gracht op de Haere.

De uitvoering van het onderhoud aan landschapselementen doen we met ondersteuning van vrijwilligersgroepen zoals Greun Hoolt'n en een vrijwilligersgroep van het SBNL Natuurfonds. De laatste groep is al jarenlang actief in de omgeving van Lettele waar zij houtwallen en kleine bosjes onderhouden.

Een ander belangrijk deel van het werk is het onderhoud aan lanen. Door drukte bij aannemers kan een deel van het werk aan de lanen pas in 2026 afgerond worden.

Beheer

Bossen

Eind 2025 is de houtoogst op Landgoed het Oostermaet afgerond. Door het natte voorgaande jaar was er uitloop in de planning. Uiteindelijk is er 3.450m³ hout geoogst. Ook in werkblok 5 werd er hout geoogst. Aan het eind van 2025 waren ook deze werkzaamheden zo goed als afgerond. Hiermee lopen we weer op schema wat betreft de planning met betrekking tot de jaarlijkse houtoogst.

De bosranden werden tevens aangepakt (werkblok 5). Het betrof ruim 30 strekkende kilometer aan bosrand welke is gesnoeid door ANV Groen Salland en Buitenmeesters uit Heeten. Voorafgaand aan de uitvoering van dit onderhoud wordt door ons bekeken in hoeverre een bosrand onderhouden dient te worden. Voor het bosklimaat van het achterliggende bos is het van belang dat de rand zoveel mogelijk dicht blijft zitten met struiken. Tegelijkertijd willen we overhangende takken op agrarische percelen welke landbouwmachines in de weg zitten, zoveel mogelijk voorkomen. In de meeste gevallen is de opdracht aan de aannemer om overhangende takken

tot 4,5 meter hoogte op te snoeien en de struikenrand tot net achter de eerste bomen terug te zetten. Hiermee komen we tegemoet aan de verschillende belangen.

Naast regulier onderhoud aan de bosranden zijn veel snoeiwerkzaamheden uitgevoerd aan bomen langs wegen en paden. Door teruglopende vitaliteit van bomen wordt dit een steeds grotere klus. Hiermee verkleinen we het risico voor bezoekers aan ons bos. Dood hout (takken of hele bomen) dat op veilige afstand staat van wegen en paden wordt natuurlijk met rust gelaten. Dood hout in een bos is een belangrijke drager van biodiversiteit.

Een ingrijpende gebeurtenis was de kap van de historische beukenlaan op Landgoed Oostermaet. Door sterk teruglopende vitaliteit kwam de veiligheid voor bezoekers in het geding. In overleg met een ecooloog is besloten verschillende stammen te laten staan om zodoende plek te blijven bieden aan soorten als boommarter, vleermuizen en verschillende vogelsoorten. In het voorjaar van 2026 wordt een nieuwe laan aangeplant met fladderiep en

beuk. In het volgende winterseizoen zal de laan verder aangevuld worden met winter-eik, zomer-, en winterlinde.

Een bijzondere gebeurtenis was het leveren van een kerstboom aan de Lebuïnuskerk te Deventer. In het verleden was dit een mooie traditie welke afgelopen jaar nieuw leven ingeblazen is. Toepasselijk is dat de betreffende boom gekapt is nabij de zogenoemde Kerke-allee op landgoed de Kranenkamp.

Beheer

Natuurgebieden

2025 was een relatief goed beheerjaar voor de natuurgebieden. In tegenstelling tot de natte in omstandigheden in 2024 konden de meeste graslanden op tijd gemaaid worden. Positief is ook de samenwerking met de pachters hierin. Wel is het een uitdaging om een goede afzet van het maaisel te vinden, met name als er Jakobskruiskruid in zit.

Op 't Nijendal zijn enkele (natuur)percelen door de pachter bekakt om de zuurgraad te verhogen. Enkele percelen hebben een dermate lage pH dat dit een negatieve weerslag heeft op de ontwikkeling van de gewenste vegetatie. Door de komende jaren beperkt te bekalken wordt getracht de pH te verhogen.

Naast de percelen op 't Nijendal zijn er verschillende andere percelen waar we een beter beeld willen krijgen van de ontwikkeling. In gesprekken met verschillende natuurpachters kwam naar voren dat er qua kwaliteit nog wel het e.e.a. te behalen is. Hier willen wij in 2026 extra op inzetten.

In de nazomer hebben wij een proef uitgevoerd met het maaien van natuurgraslanden met een messenbalk. Grootste meerwaarde van het maaien met een messenbalk is dat er veel minder faunaschade wordt aangericht. Er blijven beduidend meer amfibieën en insecten in leven ten opzichte van het maaien met bijvoorbeeld een cyclomaaier. Daarnaast veroorzaakt een messenbalk minder geluid en zorgt deze voor een verlaging in brandstofgebruik. Deze goede resultaten hebben ertoe geleid dat de messenbalk begin 2026 toegevoegd zal worden aan de groen inventaris.

Beheer

Bijzonderheden in de natuurterreinen in 2025:

Bestrijden rododendrons De Hei en Oostermaet

Op landgoed De Oostermaet is in 2025, met subsidie van de provincie Overijssel, de rododendron op veel plaatsen verwijderd. De rododendron is een exoot die zich langzaam maar zeker heeft verspreid over grote delen van het landgoed. De soort heeft nauwelijks ecologische waarde. Op de originele plekken, op zichtlocaties, langs lanen en bosranden en een aantal groepen in het bos, is hij blijven staan. De soort hoort van oudsher ook echt bij het Oostermaet.

Soortenprojecten

Met subsidie van de provincie Overijssel, zijn soortgerichte maatregelen in beeld gebracht voor de kleine ijsvogelvlinder, voor vleermuizen en voor bijzondere plantensoorten van de oeverwallen van de IJssel. In 2025 zijn de maatregelen uitgewerkt en is de subsidie aangevraagd en toegekend. Uitvoering is inmiddels opgestart.

Dorperwaarden

In de Dorperwaarden (westzijde IJssel, Terwolde) is een perceel uiterwaardgrasland omgevormd van landbouw naar natuur. Met subsidie van de provincie Gelderland wordt een plan uitgewerkt om de aangrenzende strang uit te baggeren waarmee de ecologische kwaliteit wordt verbeterd.

Gooiermars: versterking natuur en landschap

Voor het natuurgebied de Gooiermars en de aangrenzende landbouwgronden, voor zover deze in eigendom zijn van IJssellandschap of Landgoed de Bannink, zijn maatregelen in beeld gebracht om de kwaliteit van natuur en landschap te versterken. Aanleiding is het vrijvallen van de budgetten in het Beheerfonds Gooiermars. De plannen zijn uitgewerkt met beide landgoederen en de pachters.

Revitalisering bossen

In verschillende bossen kampt IJssellandschap met een slechte vitaliteit van de bomen. Voor 3 bosobjecten, delen van Nieuw Rande, De Hei en De Oostermaet, is door een uitgebreid veldonderzoek in beeld gebracht wat hiervan de oorzaken zijn én met welke maatregelen de vitaliteit verbeterd kan worden. Voor uitvoering van deze maatregelen is in 2025 subsidie aangevraagd én toegekend via de provincie Overijssel. 2026 wordt het jaar van uitvoering.

Beheer

Parken en landgoederen

Het beheer is uitgevoerd volgens de recent opgestelde beheerplannen.

Bijzonderheden in de parken en landgoederen in 2025:

De Haere

De ontwikkeling van de prachtige borders op De Haere heeft goed doorgezet. Afgelopen zomer was het genieten van de bloeiers en de rijkdom aan insecten die er op af kwam. Dit fantastische resultaat is te danken aan het goede onderhoud wat wordt uitgevoerd door onze tuinbaas en de vrijwilligers.

Een uitdaging blijft de achteruitgang van bomen op De Haere. Het betreft niet alleen oude bomen, maar ook jongere bomen gaan in vitaliteit achteruit. Nabij het kasteel is een rode beuk geveld en is een paardenkastanje fors teruggesnoeid. Daarnaast is de beeldbepalende sequoiadendron gekapt. Hier is inmiddels een vervanger voor aangeplant. Het duurt helaas wel even voordat deze het formaat heeft van zijn voorganger.

Een mooie samenwerking is aangegaan met KonnecteD uit Deventer. Vanuit hun thuisbasis Zorgkwekerij Het Nieuwe Veld hebben deelnemers verschillende werkzaamheden opgepakt in het park zoals het bosmaaien van bermen & dijken en snoeiwerkzaamheden. Ook op 't Schol en Rande zijn zij inmiddels actief.

Park 't Schol

Op 't Schol is in 2025 extra aandacht besteed in lijn met het beheerplan uit 2022. Samen met de vrijwilligersgroep de Muizenruiters, medewerkers uit de groenploeg, ANV Groen Salland en KonnecteD zijn verschillende klussen aangepakt. Een voorbeeld hiervan is het bestrijden van de weelderige bramengroei, met name in de houtwal op de akker aan de achterzijde van het landhuis. Bramengroei op deze plekken heeft ervoor gezorgd dat de houtwal zich niet heeft kunnen ontwikkelen. Hier zijn inmiddels nieuwe bomen en struiken geplant. Op enkele plekken is de bramengroei bewust in stand gehouden, want ook deze soort is belangrijk voor de biodiversiteit!

Verder is er een beplantingsplan gemaakt voor het aanplanten van nieuwe bomen en een vlechthaag aan de Vermeersweg. Daarnaast is er extra energie gestoken in de communicatie met de bewoners van 't Schol.

Park Rande

Ook in het park van landgoed Rande is de achteruitgang van de vitaliteit van bomen helaas nog niet gekeerd. Met name rondom het eiland zijn verschillende bomen gesnoeid en gekapt om te voldoen aan de zorgplicht. Ook zijn enkele bomen opgeruimd welke in de gracht waren gewaaid door storm. Wel goed om te zien dat jonge aanplant van bomen goed aan lijkt te slaan.

Beheer

Gebouwen

Gebouwenbeheer

Het gebouwenbeheer bij IJssellandschap vindt plaats conform de [Meerjaren-Onderhouds-Planning \(MOP\)](#). Waar mogelijk wordt het reguliere en planmatige onderhoud gekoppeld aan de verduurzaming van panden. Daar waar groot onderhoud volgens de MOP gepland staat vindt toetsing plaats met mogelijke verduurzamingsactiviteiten en vice versa.

Op de erven Assink, Beernink, Kleverkamp, Groteboer, Heuvink, Yperenberg, Zutphenseweg alsmede aan Havezate De Haere is het buitenschilderwerk uitgevoerd. Bij meerdere rietendaken is het riet hersteld, gekamd en/of bijgestopt, o.a. bij Boxbergerweg 51a en aan de Puinweg. Bij Erve Groteboer in Holten is een deel van de rietenkap gerenoveerd.

Naast dit planmatige onderhoud heeft er klein onderhoud plaatsgevonden op erven en adressen waar wisseling van pachter, huurder of gebruiker aan de orde was, o.a. bij Erve 't Hagenvoorde, Erve de Beernink, Erve de kleine Brander en de adressen Haereweg 2, Rijksstraatweg 8, Schotwillemsweg 2a en Oexhoflaan 3. Bij enkele pachters die onder andere door het aanbrengen van zonnepanelen willen verduurzamen, is meegeholpen om de verzwaring van de huidige elektrische installatie mogelijk te maken.

Beheer

Verduurzaming gebouwen

In 2024 zijn de eerste projecten 'verduurzaming gebouwen' afgerond. De voorbereiding tot uitvoering vergt veel tijd en aandacht. In 2025 is begonnen met de verduurzaming van boerderij 't Wesselink. Het voorhuis is volledig voorzien van een nieuwe geïsoleerde binnenschil en energiezuinig verwarmingssysteem. Oplevering volgt in maart 2026. Ook bij de Grote Beurze in Terwolde is na een lang traject van voorbereiding de vergunning ontvangen voor verduurzaming van dit Rijksmonument. Het wachten is nu op de subsidieverlening van de Provincie Gelderland die noodzakelijk is om deze kostbare verduurzaming te realiseren. Bij Hotel Gaia is de voorbereiding getroffen voor het aanbrengen van isolerende beglazing op de begane grond. Uitvoering van de beglazing vindt plaats in het eerste kwartaal van 2026. Voor de Haere is de voorbereiding getroffen voor een energiezuinig hybride

verwarmingssysteem. Dit ter vervanging van de oude gasgestookte hetelucht verwarming op de begane grond en de cv-ketel voor kantoor op de eerste verdieping. Uitvoering tweede kwartaal 2026. Ook is opdracht gegeven voor vier laadpalen voor elektrische voertuigen op de grote parkeerplaats.

De Muggert, de boerderij van de familie Roetert aan de Boxbergerweg is in 2025 voorzien van een nieuw geïsoleerd dak.

Bij de woning aan de Puinweg 7 zijn zonnepanelen geplaatst en wordt het dak nog voorzien van isolatie. De verduurzaming gaat trager dan gepland, door beperkte beschikbaarheid aannemers en langdurig traject om te komen tot afspraken en uitvoering waar huurder/pachter én IJssellandschap zich samen in kunnen vinden.

Voor 2026 lopen de voorbereidingen voor verduurzaming van Boxbergerweg 36, Oerdijk 121, Bouwhuisweg 4, Apenhuizerweg 9 en 9A, Haereweg 2 en Rijksstraatweg 10. De sprintactie kleine verduurzamingsmaatregelen waarvoor IJssellandschap € 750,- per woning beschikbaar stelt voor huurders zal opnieuw onder de aandacht worden gebracht.

Beheer

Gebruik: hoevepacht, huur en erfpacht

Het aantal erven van IJssellandschap met actieve agrarische bedrijven (hoevepacht) bij IJssellandschap neemt af. In 2025 werd op 2 erven gestopt met de agrarische bedrijfsvoering: Erve De Beernink en Erve De Kleine Brander. Beide erven krijgen een nieuwe woonfunctie. De grond rond de erven blijft wel agrarisch en wordt in pacht gegeven bij andere pachters uit de omgeving.

Bij de huurwoningen kenden we nagenoeg geen leegstand. De huuropbrengsten bleven op peil en stegen licht door huurindexatie.

Erve 't Hagenvoorde 3 in Schalkhaar en de Oexerhoflaan 3 in Deventer zijn dit jaar in erfpacht uitgegeven. Daarnaast zijn in 2025 vier garageboxen gelegen in de wijk Keizerslanden verkocht.

Beheer voor derden

De meerwaarde van het werk voor derden is dat we ons beheerapparaat op deze manier in kunnen zetten voor een groter areaal aan cultuurgronden, bossen en natuurgebieden. Deze gronden sluiten grotendeels aan op gronden van IJssellandschap, waardoor efficiënte logische beheereenheden ontstaan.

In 2025 werkten we zoals eerdere jaren, voor meerdere externe partners. We beheerden voor zusterorganisatie Stichting Burgerweeshuis en Kinderhuis (BWK) het volledige areaal aan landerijen en gebouwen: ca. 312 ha landbouwgrond, ca. 148 ha bossen en 6 gebouwen (1 pachthoeve, 1 kantoorpand en 4 huurpanden).

Voor Gemeente Deventer (ca. 57 ha), Waterschap Rijn en IJssel (ca. 14 ha), Stichting E. van Thuringen (Dimence) (ca. 25 ha) en Deventer Ziekenhuis

(ca. 1 ha) beheerden we landbouwgronden, natuurgebieden en volkstuincomplexen.

Aan de stichting Sandberg van Leuvenum bieden we ondersteuning bij de beheerplanning van het Banninkdeel van de Gooiersmars (ca. 40 ha). Nieuw in 2025 was het natuurbeheer van een deel van het Zandweteringpark en Graveland (ten oosten van de Vijfhoek) van de gemeente Deventer.

Beheer

Beheer met vrijwilligers

Ook in 2025 hebben onze vrijwilligers zich met verve ingezet voor het beheer en behoud van onze gebieden. De groepen zijn op goede sterkte en het enthousiasme van de deelnemers is onverminderd groot. Met dank aan onze vrijwillige coördinatoren die in overleg met de betrokken collega's van de werkplaats zorgen dat iedere werkochtend goed is voorbereid, iedereen op de hoogte is van de werkzaamheden en dat de onderlinge verbinding wordt versterkt.

Tijdens het broedseizoen blijft binnen een aantal vrijwilligersgroepen de behoefte om onderling verbonden te blijven en zich in te zetten voor IJssellandschap, groot. Ook broedseizoen 2025 is daarom weer een programma georganiseerd buiten onze bossen en natuurgebieden. De meeste van deze activiteiten initiëren de groepen zelf. Zo heeft de dinsdaggroep zich ingezet bij een aantal van onze ondernemers (pachters/huurders), zijn ze op excursie geweest en zijn klussen uitgevoerd zoals het maken en

plaatsen van insectenhôtels. Ook is er Jacobskruiskruid verwijderd door de Boer'n-Buffergroep. Daarnaast zijn we jaarrond blij met de inzet van onze vrijwillige toezichthouder en gastheer op landgoed 't Nijendal/ uiterwaarden Keizersrande.

Halverwege 2025 zijn we gestart met een kleinschalige pilot 'Exotenbrigade' voor het verwijderen van de Japanse duizendknoop in specifieke gebieden rondom De Haere in Olst. Een aantal vrijwilligers is hiermee aan de slag gegaan, met resultaat. We zijn voornemens deze opzet in 2026 te continueren.

Niet alleen onze eigen vrijwilligers hebben zich ingezet, ook konden we opnieuw rekenen op waardevolle ondersteuning van externe vrijwilligersgroepen. Zo zetten Stichting Marke Gorsselse Heide, De Groene Knoop, A Rocha en Stichting IJssellinie zich actief in voor het beheer en behoud van onze gebieden én gebouwen (De IJssellinie).

Daarnaast zijn onze talrijke soortentellers weer, vaak bij dag en dauw, de velden ingetrokken om te monitoren wat er groeit, bloeit en vliegt. Dankzij hun inspanningen krijgen wij én anderen beter inzicht in de ontwikkeling van flora en fauna in onze gebieden. Met de biodiversiteit gaat het niet overal goed, maar gelukkig zijn er ook positieve resultaten te melden. Zo zijn er op landgoed 't Nijendal bijvoorbeeld maar liefst 44 soorten broedvogels geteld, waaronder 5 soorten spechten en een aantal broedgevallen van de grauwe vliegenvanger (rode lijst soort), iets om trots op te zijn!

Beheer

De inzet van al deze groene vrijwilligers is van grote waarde. Niet alleen vanwege de praktische ondersteuning, maar ook vanwege hun bijdrage aan betrokkenheid en het zichtbaar maken van onze omgeving en IJssellandschap.

Per 1 januari 2025 is de verhuur van volkstuinen gewijzigd, zowel voor de eigen volkstuincomplexen als de volkstuincomplexen die IJssellandschap in opdracht van gemeente Deventer verhuurd. Individuele verhuur is niet meer mogelijk. De volkstuincomplexen worden verhuurd aan volkstuinverenigingen. De volkstuinverenigingen organiseren met vrijwilligers de verhuur van individuele tuinen en beheren ook de algemene voorzieningen van de complexen.

Toezicht

Het jaar 2025 was een bewogen en gevarieerd jaar voor de toezichthouders. Onze toezichthouders worden ingezet op uiteenlopende meldingen en doen surveillancerondes door de verschillende gebieden van het IJssellandschap. Van de uiterwaarden langs de IJssel tot de uitgestrekte bossen van de Oostermaat. Elk gebied brengt haar eigen uitdagingen met zich mee. De invloed van de stad Deventer, maar ook de omliggende dorpen zijn dag én nacht merkbaar.

Grootste uitdagingen:

- Honden aan de lijn
- Afvaldumpingen
- Ongewenst bezoek na zonsondergang
- Houtdiefstal.

Ontwikkelingen

Commitment Biobased bouwen

In 2025 ondertekende IJssellandschap de commitmentverklaring Biobased Bouwen. We geloven dat in het landelijk gebied ruimte is voor de productie van voedsel én materialen uit eigen regio. Met biobased bouwen sluiten we kringlopen en verkleinen we onze milieu-impact. We stimuleren teelten als vlas, hennep en verbinden lokale productie aan lokaal gebruik. Dat versterkt de bodem, houdt waarde in het gebied en biedt boeren een eerlijk verdienmodel. Daarnaast willen we het gebruik van lokaal hout uit onze bossen stimuleren. Jaarlijks gebruiken we op dit moment ruim 100 m³ hout uit onze eigen bossen voor het beheer en onderhoud van

onze gebouwen en in het landschap (o.a. hekken en bankjes).

Ook bij onze eigen (ver)bouwopgaves willen we meer lokaal geproduceerde biobased materialen (30% van de materialen in 2030) gaan toepassen. Bij de verduurzaming van onze veelal monumentale gebouwen is dit maatwerk, omdat niet alle materialen eenvoudig zijn toe te passen in historische panden.

Opvang Oekraïners op de Ganzenbrink

Het beschikbaar stellen van De Ganzenbrink als opvanglocatie voor Oekraïense ontheemden past goed binnen onze visie: IJssellandschap is er voor iedereen, ongeacht afkomst of persoonlijke situatie. De Ganzenbrink, aan de Hengforderweg in Olst, is al jarenlang een plek waar mensen in alle rust kunnen wonen en zorg krijgen in een natuurrijke omgeving. Tot voor kort bood Zorgorganisatie Ygdrasil hier huisvesting en dagbesteding aan mensen met een begeleidingsvraag. Inmiddels is deze organisatie verhuisd naar een nieuwe locatie. De gemeente Olst-Wijhe was op zoek naar een passende plek voor Oekraïense mensen die, na twee jaar hun huidige

opvanglocatie binnen de gemeente moeten verlaten. Voor een periode van twee jaar huurt de gemeente De Ganzenbrink van IJssellandschap. Na een interne verbouwing worden vanaf maart 2026 hier maximaal 40 mensen opgevangen.

Ontwikkelingen

Greenteam wint blauwe tegel

Sinds enkele jaren werkt IJssellandschap samen in het "Greenteam": een samenwerkingsverband tussen politie en andere BOA's van onder andere Staatsbosbeheer, landgoed De Bannink, gemeenten, het waterschap en provincie. Door gezamenlijke acties te organiseren zorgt het greenteam dat de zichtbaarheid van handhaving in het buitengebied vergroot wordt. De bereidheid van burgers om verdachte situaties te melden neemt hierdoor toe.

De goede samenwerking binnen het Greenteam heeft ertoe geleid dat het Greenteam de "Blauwe tegel" heeft gewonnen. Deze unieke tegel staat voor bijzondere en structurele samenwerking. Deze tegel wordt verzorgd door Stichting WEP (Waardering Erkenning Politie).

Bosbeheerplan 2025-2035

IJssellandschap beheert een gevarieerd areaal van ruim 1200 hectare bos. Het beheer van deze bossen vraagt om duidelijke keuzes. Wat zijn onze doelen? Hoe gaan we om met de uitdagingen van deze tijd? Hoe vertalen we dat naar maatregelen in het bos zelf? In 2025 is hiertoe een Bosbeheerplan opgesteld om richting te geven in het bosbeheer voor de periode 2025–2035. Het plan legt vast wat we willen bereiken, waarom dat nodig is en hoe we dat per bosgebied aanpakken.

Het nieuwe bosbeheerplan heeft als titel meegekregen 'Diversiteit als antwoord op onzekerheid'. De kern van het nieuwe bosbeheerplan is namelijk dat we de komende jaren meer aandacht geven aan variatie, een gezonde bosbodem en natuurlijke processen. Een gevarieerd

bos kan beter tegen droogte, hitte, plagen en extreme weersomstandigheden. Situaties die steeds vaker voorkomen en waar onze bossen sterk onder te lijden hebben. [Beknopte samenvatting Bosbeheerplan '25-'35.](#)

Ontwikkelingen

Toekomstboeren: visie Bolwerksweiden en Stadsland

Vier boeren van de Bolwerksweiden en het Stadsland hebben het initiatief genomen om een toekomstvisie te maken voor dit landbouwgebied aan de overkant van de (binnen)stad van Deventer.

Bolwerksweiden en Stadsland is een bijzonder gebied waar landbouw, natuur en stad elkaar al eeuwenlang ontmoeten. Het gebied staat op een kantelpunt: boeren, grondeigenaren en bewoners zoeken samen naar nieuwe manieren om voedselproductie, biodiversiteit, wateropgaven en recreatie in balans te brengen. De uitdagingen zijn groot, van stikstofdruk

en klimaatverandering tot toenemende ruimtedruk, maar juist hier liggen ook kansen voor vernieuwing. Boeren en IJssellandschap hebben een inspirerend toekomstbeeld voor 2035 geschetst, waarin kringlooplandbouw, water- en natuurbeheer, recreatie en innovatie hand in hand gaan en dit eeuwenoude landschap uitgroeit tot een veerkrachtig voorbeeld voor andere gebieden. [Het Nieuwe Boeren: Een visie voor Bolwerksweiden & Stadsland.](#)

Landgoederen projecten in Salland met OPG

IJssellandschap is deelnemer van het OPG project 'Haarvaten op Peil – Landgoederen Deventer'. Dit project heeft als doelstelling: water langer in het gebied houden, terugkeren naar een natuurlijker systeem, kwelinvloed vergroten. Voor het eerste cluster (waaronder de landgoederen De Haere en Nieuw Rande) zijn de onderzoeken afgerond en de maatregelen gedefinieerd om het watersysteem te versterken.

In het Koploperproject Sallandse Landgoederen, eveneens een OPG project, werken we met verschillende landgoederen in Salland samen om maatregelen te definiëren die kunnen

bijdragen aan grote overheidsdoelen, zoals reductie van stikstofemissie, 10% groenblauwe dooradering van het landschap, ontwikkeling van nieuwe natuur en revitalisering van bossen. Verschillende landgoedcomplexen van IJssellandschap maken deel uit van dit project. Ook levert IJssellandschap inhoudelijke ecologische expertise aan andere landgoederen binnen het project.

Ontwikkelingen

Nieuwe generatie ondernemers op Huis Nieuw Rande - Gaia Deventer

Huis Nieuw Rande is sinds 2013 in gebruik als hotel: Hotel Gaia. Eind 2025 heeft een nieuwe generatie ondernemers (dochter van de huidige ondernemer + partner) de huur van Nieuw Rande overgenomen. Met nieuwe energie gaan zij de locatie voortzetten onder de naam Gaia Deventer: als hotel-restaurant met volop mogelijkheden voor feesten en (zakelijke)evenementen.

Verkenning aankoop Bolwerksmolen

Na een marktverkenning bracht de gemeente Deventer in juli 2025 naar buiten dat zij Stichting IJssellandschap ziet als de meest geschikte nieuwe eigenaar van de Bolwerksmolen (nu eigendom van de gemeente).

Gemeente en IJssellandschap startten vervolgens een verkenning naar de mogelijke verwerving van de molen door IJssellandschap.

Het verwerven van de molen is voor IJssellandschap geen noodzaak, maar kan een mooie route zijn om de stad en de omgeving te verbinden met de landschappelijke waarden van het gebied én het verhaal van bosbeheer en duurzaam gebruik van

hout. In de verkenning hebben wij ons licht opgestoken in de omgeving en gesprekken gevoerd met de molenstichting, de molenaar en andere betrokkenen. Deze gesprekken waren gericht op het verkennen van een gezamenlijk toekomstperspectief voor behoud, beheer en ontwikkeling van deze in potentie waardevolle plek voor de stad en haar omgeving. Daarbij is gebleken dat het niet eenvoudig is om de verschillende doelen en perspectieven volledig met elkaar te verenigen.

De bevindingen zijn teruggekoppeld aan de gemeente. Het is aan de gemeente om te bepalen welke vervolgstap wordt genomen.

Communicatie en vrijwilligerswerk

Communicatie

In beweging!

Na een jaar werken met onze nieuwe strategische koers, Balans in Beweging, is het naast de kunst van het balanceren vooral ook de beweging die goed past bij onze communicatie en aansluit bij wie we zijn. Wij zijn continue in beweging voor een agrarisch natuurrijk cultuurlandschap in balans. Elke stap die we zetten, hoe klein ook, draagt bij aan onze opgaven.

Beweging nemen we ook letterlijk. Samen met vrijwilligers, bestuur en ondernemers deden we mee aan de Bunkercross én de Oostermaatloop. Daarnaast hebben stagiairs van Saxion en Van Hall Larenstein niet alleen onderzoek gedaan naar de behoefte aan bewegen in de natuur, maar ook bijeenkomsten georganiseerd waarin wandelen centraal stond. Dit geven we een vervolg in 2026.

Verbinding is voor ons essentieel. We faciliteren initiatieven in onze gebieden die vanuit de omgeving zelf ontstaan. Zo ondersteunden we buurtbewoners uit Lettele bij de realisatie van een nieuwe wandelroute met brug. Ook zijn we actief betrokken bij de grootschalige renovatie van het clubgebouw van Scouting Steyn. En we trekken graag samen op zoals bij Het Nieuwe Boeren: de samenwerking tussen de boeren van Bolwerksweiden/Stadsland, IJssellandschap en de omgeving.

Op onze vernieuwde website zijn opnieuw veel verhalen gepubliceerd. Van Stadsland en nieuwe medewerkers tot beleidsdossiers zoals het houtketenplan, toezicht, natuurkokers en de verkenning van de Bolwerksmolen. Tegelijkertijd kan de website nog dynamischer, een mooie stap voor de toekomst.

Communicatie en vrijwilligerswerk

Evenementen

Natuurlijk bieden wij met de openstelling van al onze landgoederen dagelijks volop mogelijkheden om te genieten, te recreëren of simpelweg 'te zijn'. De vele wandelpaden, de hazenpadfietsroute, de natuurspeelplaats, zitplekken, hondenuitlaatgebieden en onze openbare gebouwen vormen samen een uitnodigende omgeving voor een breed publiek. Als bewust en relatief kleine werkorganisatie zijn we er trots op dat we, naast een beperkt aantal eigen evenementen, veel profijt hebben bij samenwerkingen met andere organisaties en hen ook kunnen faciliteren en ondersteunen bij activiteiten. Zo ook dit jaar:

- Medeorganisator van de cursus *Leer mij Salland Kennen*, waar de deelnemers op een laagdrempelige manier kennis maken met het landschap van Salland en de geschiedenis en actualiteiten van de regio.
- Als partner van de fietsroute [Kunst van hier tot ginder](#), Kunstfietsroute Okkenbroek leverden wij een bijdrage aan het verbinden van kunst, landschap en recreatie.

- Partner van Salland Boert en Eet Bewust. Zij organiseren talloze activiteiten op het boerenerf en omgeving waarbij de verbinding tussen stad & platteland / boer & burger centraal staat.
- In samenwerking met IVN Deventer vonden diverse activiteiten plaats:
 - Deelnemer van het 50-jarig jubileum IVN Deventer op landgoed Oxerhof.
 - Jaarlijkse paddenstoelendag. Hiervoor stellen we landgoed Nieuw Rande beschikbaar. IVN heeft de organisatie opnieuw uitstekend verzorgd.
 - Met een bijdrage van IJssellandschap organiseerde IVN Deventer meerdere excursies over onze landgoederen.
 - Begeleide wandelingen op Stadsland en het Sterrenbosch. Meer dan 200 mensen namen deel en lieten zich leiden over Landgoed Sterrebosch van de familie Kromkamp en over Stadsland. Doel was het zichtbaar maken van de waarde van deze landgoederen.

- Tijdens de jaarlijkse *Natuurwerkdag* gingen we dit jaar met ca. 40 vrijwilligers op twee locaties aan de slag. Voor het eerst in de stromende regen, maar dat mocht de inzet (en pret!) niet drukken.
- Bijdrage aan het groene dorpsbewonersfeestje in de Dorspbongerd van Lettele.
- We stelden locatie, vrijwilligers, tijd en financiële ondersteuning beschikbaar voor de IJsselbiennale 2025, de tweejaarlijkse internationale buitententoonstelling. Ook een aantal van onze agrarische ondernemers stelden hiervoor hun locatie beschikbaar.

Communicatie en vrijwilligerswerk

Educatie

Educatie is een breed begrip. Of het nu gaat over communicatie over bosbeheer, het organiseren van evenementen, de wedstrijd de leukst aangelijnde hond of de cursus Leer mij Salland Kennen: het gaat over kennisoverdracht en mensen bewust maken van hun omgeving.

Daarnaast hebben we ook 2025 zowel op kantoor als op de werkplaaats, jaarrond plek geboden aan meerdere stagiairs. Dat vinden we belangrijk. We zetten onze tijd, communicatie, publieksevenementen, samenwerkingen in om het publiek in aanraking te laten komen met natuur, landschap, cultuurhistorie en landbouw.

Vrijwilligers *(Zie ook beheer met vrijwilligers)*

2025 was opnieuw een mooi vrijwilligersjaar. De groepen blijven goed op sterkte en het enthousiasme is onverminderd groot. Het is ook altijd goed om elkaar ook informeel te ontmoeten tijdens de jaarlijkse zomer- en kerstbijeenkomst. Deze momenten versterken de onderlinge band en betrokkenheid bij IJssellandschap. Mooi ook is dat dit jaar de fotografievrijwilligers elkaar hebben gevonden en dat er door een van de vrijwilligers, tevens foto-archiefvrijwilliger, een start is gemaakt met een structurele aanvulling van ons foto-archief.

Extra aandacht verdienen onze wandelvrijwilligers, verbonden aan het initiatief DOET (Deventer Oefenprogramma Thuiswonenden) van Zorggroep Solis. Zij hebben zich van april tot oktober opnieuw ontfermd over ouderen met geheugenbeperking, die meewandelen. Ondanks de jaarlijkse onzekerheid over voortzetting van het programma blijven zij zich al ruim tien jaar trouw inzetten voor dit initiatief

en daarmee voor IJssellandschap. Dit jaar kreeg hun inzet extra erkenning door de nominatie van vrijwilliger Tonni van Elk voor de Vrijwilligersprijs van Overijssel. Zij werd voorgedragen vanwege haar jarenlange inzet voor deze doelgroep, voor IJssellandschap in brede zin en voor IVN Deventer.

Ook dit jaar konden we naast eerder genoemde IVN Deventer, rekenen op de inzet van externe vrijwilligersorganisaties: Stichting Marke Gorsselse Heide, De Groene Knoop, A Rocha, Stichting IJssellinie, KNNV, Vogelwerkgroep IJsselstreek, en vele monitorders. Zij dragen bij aan educatie, behoud en versterking van flora en fauna in onze gebieden en het beheer en herstel van gebouwen.

De betrokkenheid van al 'onze' vrijwilligers; in beheer, educatie, tellingen en begeleiding is van onschatbare waarde voor onze organisatie en het IJssellandschap.

Financiën

De geconsolideerde jaarrekening 2025 geeft een bedrijfsresultaat van € 1.697.000,- euro en is daarmee nagenoeg gelijk aan 2024 en hoger dan begroot.

Het uiteindelijke jaarresultaat van 2025 bedraagt € 2.306.000,- euro. De bijzondere bate bedroeg een bedrag van € 609.000,- euro.

De geconsolideerde balans laat over 2025 een balanswaarde zien van 67,7 mio (in 2024 was 65,2 dit).

Bestuur

G. Wijffels, F. Holleman, M. Werker,
M. Butterhoff, K. van der Toorn

Directie

J. Snepvangers en R. Nieuwenhuizen
April 2026

Jaarrekening

	2025	2024
Bedrijfsresultaat	1.697.000	971.000
Jaarresultaat	2.306.000	1.591.000
Bijzondere baten	609.000	-47.000

